

Convenant Alcohol & Jongeren

MODEL

Preventie- en Handhavingsplan Alcohol ex artikel 43a DHW

Gemeente Bedum

Versie 2.2, 15 mei 2014

Inhoudsopgave

	Inleiding	3
1.	Risicoanalyse	4
1.1	Cijfers	4
1.2	Gevolgen	4
1.3	Hoe komen jongeren aan alcohol ?	4
2.	Visie	6
2.1	Doelgroepen	6
2.2	Doelstellingen op lange termijn	7
2.3	Beleidsdoelen op korte termijn	7
2.4	Richtpunt	8
3.	Educatie	9
3.1	Ouders en privésituatie	9
3.2	Onderwijs	9
3.3	Alcoholverstrekkers	10
3.4	Concrete acties	10
4.	Regelgeving	11
5.	Handhaving	12
5.1	Handhavingsactiviteiten	12
5.2	Verstrekkers (hotspots) inventariseren	12
5.3	Interventiestrategie bepalen	13
5.4	Uitvoeren van interventiestrategie	13
5.4.1	Controles	13
5.5	Effectmeting en evaluatie	14
6.	Uitvoeringsaspecten	15
6.1	Samenwerking met externe partners	15
6.2	Coördinatie vanuit integraal DHW-team	15

Bijlage 1: Schematisch overzicht maatregelen per beleidspijler

Bijlage 2: Handhavingstappen

Inleiding

Per 1 januari 2013 is de Drank- en Horecawet (DHW) op een aantal punten ingrijpend gewijzigd. Eén van de belangrijkste veranderingen is dat gemeenten aanzienlijk meer bevoegdheden hebben gekregen om zelf regels op te stellen en de naleving hiervan te handhaven. Voornaamste doel van de DHW is jongeren te beschermen tegen de schadelijke effecten van alcohol op gezondheid en veiligheid.

Met ingang van 1 januari 2014 is de gewijzigde DHW op twee punten opnieuw aangepast. De leeftijdsgrens voor het kopen van alcohol is verhoogd naar 18 jaar. En de gemeenten hebben de verplichting (artikel 43a van de DHW) om vóór 1 juli 2014 een integraal Preventie- en Handhavingsplan (PenH-plan) op te stellen en ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraad. Gemeenten zijn daarmee de belangrijkste uitvoerder van de DHW geworden. Zowel op juridisch-, handhavings- als op educatief vlak is de gemeente de regisseur van het Nederlandse alcoholbeleid.

Op 8 februari 2012 ondertekenden alle Groninger gemeenten, het Openbaar Ministerie, de Groninger politie en de GGD Groningen het convenant Alcohol & Jongeren. Deze partijen constateerden dat de combinatie alcohol en jongeren voor problemen zorgt. Vaak worden deze problemen geassocieerd met overlast en onveiligheid, minder vaak met gezondheid. Terwijl juist, zeker op de langere termijn, dáár de grootste persoonlijke - en maatschappelijke risico's liggen en dus gezondheidswinst is te behalen. Door samenwerkingsverbanden aan te gaan hopen genoemde partijen, gedurende de looptijd (2012-2016), gezamenlijk die winst te kunnen vergroten. Inmiddels wordt op diverse terreinen samengewerkt, waaronder het gezamenlijk opstellen van maatregelen in de sfeer van preventie, handhaving en beleidsondersteuning.

Effectief beleid om het (overmatig) alcoholgebruik terug te dringen, in het bijzonder onder jongeren, is alleen haalbaar als op alle fronten tegelijk wordt ingezet: bewustwording van de risico's, het delen van verantwoordelijkheid, het creëren van draagvlak voor het beleid, het stellen van duidelijke grenzen en het bewaken van die grenzen. Dat is de opdracht waar wij voor staan. Met dit plan hopen wij bij te dragen aan een gezondere en veiligere samenleving.

1. Risicoanalyse

Sinds 1988 is het alcoholgebruik onder Nederlandse jongeren flink toegenomen. Jongeren gingen in de loop van de afgelopen decennia *meer, vaker én op jongere leeftijd* drinken. In 2003 waren Nederlandse jongeren zelfs koplopers in Europa, als het ging om bingedrinken, dat wil zeggen het op één avond vijf of meer alcoholhoudende drankjes drinken. Er zijn veel van zulke avonden: vaak wekelijks of zelfs méér dan één avond per week. Uitgaan werd steeds minder “een glaasje voor de gezelligheid” en steeds meer een alibi om stevig in te nemen – vaak vóór het uitgaan zelf (“indrinken”).

1.1 Cijfers

Het landelijk beeld is onverkort van toepassing op onze provincie en onze gemeente. De gemiddelde leeftijd waarop jongeren voor het eerst drinken is tussen 13 jaar en 5 maanden (VMBO) en 14 jaar (Havo/VWO), zo blijkt uit de, in ons bezit zijnde, “Jeugdgezondheidsenquête 2012” van de GGD Groningen. Daarin lezen we ook, dat in 2012 minder jongeren onder de 16, toen de wettelijke alcoholleeftijd, al alcohol hadden gedronken (nl. 49% van de 15-jarigen tegen 76% in 2008). Maar áls ze drinken doen ze dat fors, ook als ze nog geen 16 jaar zijn. Van alle 15-jarigen dronk in 2012 37% ‘binge’, van de 17-jarigen was dat gemiddeld 64% (bij MBO’ers 70%). We zien hier enerzijds de effecten van de maatschappelijke discussie over overmatig alcoholgebruik door jongeren (en vooral ouders die strenger zijn geworden), maar anderzijds ook de ernst van het probleem. Bijna de helft van de jongeren van 16 jaar was de maand voorafgaande aan de enquête een keer dronken of aangeschoten, zo blijkt uit de cijfers van 2011. En om een vaak gehoord misverstand uit de wereld te helpen: meisjes drinken nauwelijks minder dan jongens.

1.2 Gevolgen

De gevolgen zijn elk weekend, elke dag zelfs, te zien. Op straat, in de krant of op school. Erger is nog wat we *niet* zien: jonge hersenen die in de groei worden geremd en beschadigd en veroorzaken gezondheidsproblemen op latere leeftijd. Daarnaast zorgt de combinatie alcohol en jongeren voor openbare orde- en veiligheidsproblemen en voor maatschappelijke- en economische problemen. Want hoeveel winst ook wordt gemaakt met de verkoop van alcohol aan jongeren en hoeveel werk dat ook oplevert – de schade is, zeker op termijn, vele malen groter. Naast lichamelijke schade is het vooral de stagnerende ontwikkeling van de hersenen die zorgen baart. Op termijn leidt dit tot een verlies aan maatschappelijk-intellectueel kapitaal.

De cijfers zijn niet uitputtend maar wel indicatief: er is sprake van een omvangrijk probleem. Alcohol is onlosmakelijk verbonden aan de jongeren(uitgaans)cultuur.

1.3 Hoe komen jongeren aan alcohol ?

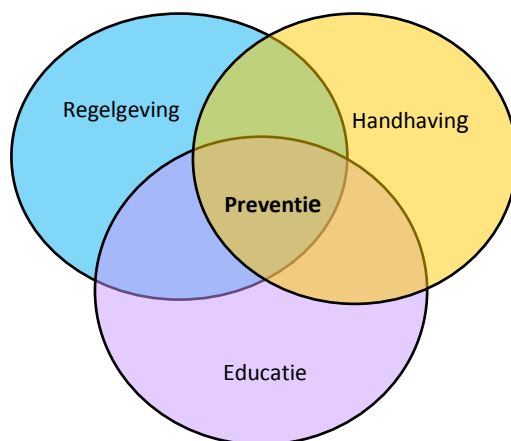
De controle op verstrekking van alcohol onder de 18 jaar is cruciaal. Ouders zijn eerst verantwoordelijk. In 2012 verbood slechts 30% van de ouders/verzorgers hun kind onder de 16 jaar (de toenmalige alcoholleeftijd) om alcohol te drinken, 26% vind het goed of zegt er niets van. Voor jongeren is het ook gemakkelijk om aan alcohol te komen: eind 2013 bleek in een landelijk onderzoek een aankoop poging door “mysteryshoppers” in 53% van de pogingen te slagen, ondanks alle voorlichtingsacties en maatregelen. Wel zijn er grote verschillen tussen de verstrekkers. Supermarkten scoren steeds beter (27% geslaagde aankoop pogingen), cafetaria’s en (sport)kantines doen het minder goed (beiden 85% geslaagde aankoop pogingen). De reguliere horeca zit daar, met 63%, tussenin.

Een apart aandachtspunt is *wederverstrekking*: het doorgeven van legaal gekochte drank aan minderjarigen, door vrienden of (zelfs) door ouders/verzorgers. Voor jongeren onder de 16 bleek dat in 2012 de gemakkelijkste - en meest gebruikte manier te zijn.

Naast het versterken van het draagvlak voor het alcoholmatigingsbeleid onder jongeren, hun ouders, de verstrekkers van alcohol en professionals zijn vooral het stellen van duidelijke grenzen en de naleving van de verkoopregels van groot belang. Alleen die combinatie en een integrale aanpak kan leiden tot succes.

2. Visie

Dit plan is gebaseerd op een integrale beleidsvisie. Er is sprake van een samenhangend preventie - en handhavingsplan. Dat houdt in dat meerdere afdelingen binnen de gemeente - en dus ook meerdere type maatregelen – zullen worden ingezet bij de aanpak van de alcoholproblematiek. Als uitgangspunt voor dit integraal alcoholbeleid hanteren wij een preventiemodel (Reynolds 2003) dat op drie pijlers is gebaseerd, te weten: educatie, regelgeving en handhaving. Deze pijlers staan deels op zichzelf maar overlappen elkaar ook (figuur 1). Juist in de overlap zien wij het integrale preventiebeleid terug.

Dit preventiemodel gaat uit van het gegeven dat (overmatig) alcoholgebruik altijd het gevolg is van een combinatie van factoren. De persoon, zijn sociale omgeving, het aanbod van drank en het overheidsbeleid vormen samen een systeem dat uiteindelijk de keuze van de gebruiker bepaalt. Alcoholpreventie kan daarom nooit alleen op het individu gericht zijn. Het meest succesvol zijn die strategieën die vooral de omgeving van de drinker beïnvloeden. En in die omgeving van de jonge drinker spelen alcoholverstrekkers, scholen en ouders een belangrijke rol.

2.1 Doelgroepen

Uit deze analyse vloeien logischerwijze de volgende doelgroepen voor ons beleid voort:

- *de persoon*: de jongeren, te onderscheiden de groep onder de 18 jaar en de groep 18+;
- *de sociale omgeving*: de ouders, school en vrijetijd-setting;
- *aanbod van drank*: de verstrekkers van alcohol, in horeca, (sport)kantines, supermarkten, slijterijen, cafetaria etc.;
- *het overheidsbeleid*: de gemeente die regels opstelt op grond van de DHW en de naleving van deze regels controleert.

Wij richten ons in dit plan primair op de eerst verantwoordelijke doelgroepen; de ouders/verzorgers en de aanbieders van alcohol.

Daarnaast richten wij ons ook op de school- en vrijetijdsomgeving van de jongeren. Wij zien dit als een belangrijke ingang om onze doelstellingen te bereiken. Ook de gemeente is partner in dit beleid aangezien wij verantwoordelijk zijn voor de regelgeving, het toezicht en de handhaving en willen die verantwoordelijkheid bij de betrokken uitvoerende afdelingen neerleggen.

2.2 Doelstellingen op lange termijn

Artikel 43a van de DHW schrijft voor dat de doelstellingen van het beleid duidelijk moeten zijn. De ambitie van dit beleidsplan is dat jongeren op een zo gezonde en veilig mogelijke wijze kunnen opgroeien, zodat hun talenten zo optimaal mogelijk tot ontwikkeling kunnen komen.

Op basis daarvan onderscheiden we dan drie algemene doelstellingen:

1. jongeren drinken tot hun 18^e jaar geen alcohol en gaan vanaf hun 18^e jaar verantwoord met alcohol om;
2. ouders/verzorgers nemen hun verantwoordelijkheid in het voorkomen van alcoholgebruik onder de 18 jaar en het aanleren van verantwoord alcoholgebruik na het 18^e jaar;
3. verstrekkers nemen hun verantwoordelijkheid in het voorkomen van alcoholgebruik onder de 18 jaar en in het verantwoord alcoholgebruik na het 18^e jaar;

Deze algemene doelstellingen zijn globaal van aard en slechts op lange termijn realiseerbaar. Om ze te bereiken formuleren wij een aantal meetbare beleidsdoelen voor de korte termijn. Deze zijn afgeleid van het provinciale convenant Alcohol en Jongeren.

2.3 Beleidsdoelen op korte termijn

Het effect van de educatieve en handhavende maatregelen uit dit plan wordt primair gemeten in de jeugdgezondheidsmonitor van de GGD. Dit onderzoek wordt eens in de vier jaar op provinciaal niveau uitgevoerd (het volgende rapport verschijnt in 2016). Ook maken we gebruik van de rapportages van onze toezichthouders. Wij formuleren de volgende vier specifieke doelstellingen:

1. het percentage jongeren van 12 t/m 17 jaar dat in de Jeugdgezondheidsenquête 2016 van GGD Groningen aangeeft de afgelopen vier weken alcohol te hebben gedronken is gedaald tot 30% (2012: 43%);
2. het percentage jongeren van 12 t/m 17 jaar dat in de Jeugdgezondheidsenquête 2016 van GGD Groningen aangeeft de afgelopen vier weken 'binge' te hebben gedronken (d.w.z. vijf glazen of meer per gelegenheid) is gedaald tot 20% (2012: 31%);
3. het aantal ouders/verzorgers dat volgens jongeren onder de 18 jaar toestemming geeft voor het alcoholgebruik of hier niets van zegt is volgens de Jeugdgezondheidsmonitor 2016 gedaald tot 15% (2012: 29%);
4. in 2016 is het nalevingspercentage van het verbod op (weder)verstrekking van alcoholhoudende drank aan jongeren onder de 18 jaar gestegen tot gemiddeld 60% (2013: gemiddeld 47% op landelijk niveau, geen provinciale gegevens bekend).

Deze doelstellingen zijn niet willekeurig gekozen. De eerste drie zijn doelen op provinciaal niveau deze zijn in het provinciaal Groninger convenant Alcohol & jongeren vastgelegd, aangepast aan de nieuwe alcoholleeftijd van 18 jaar. Het vierde doel vloeit voort uit de nieuwe DHW. De resultaten van deze doelstellingen geven ons informatie voor het vaststellen van de effecten van onze maatregelen en leveren input voor de beleidsperiode 2016 - 2020. Voor alle duidelijkheid: het gaat om meetgegevens en effecten op provinciaal niveau, waar wij aan bij willen dragen.

2.4 Richtpunt

Om de onder 2.3 genoemde doelen te halen is het nodig om te werken met een duidelijk richtpunt. Wij willen ons daarom de komende jaren richten op:

- het versterken van het “alcoholbewustzijn” en het draagvlak voor ons beleid bij het publiek in het algemeen, en onder de genoemde doelgroepen in het bijzonder;
- het bevorderen dat ouders/verzorgers hun verantwoordelijkheid voor het alcoholgebruik van hun kind(eren) nemen; deels doen we dit via hun kind(eren) zelf;
- het in kaart brengen van plaatsen waar jongeren onder de 18 jaar relatief eenvoudig aan alcohol kunnen komen;
- het borgen van de openbare orde en veiligheid in het uitgaansleven en tijdens evenementen.

3. Educatie

De belangrijkste doelstellingen van dit plan om het alcoholgebruik onder jongeren jonger dan 18 jaar te voorkomen en het alcoholgebruik van jongeren boven de 18 jaar te beperken zijn:

- a) het stellen van regels en het handhaven ervan;
- b) via educatie (en communicatie) de effectiviteit van en het draagvlak voor van ons alcoholmatigingsbeleid te vergroten.

Het blijft belangrijk om de kennis van de risico's van alcoholmisbruik en de aanpak ervan te vergroten. Alleen inzetten op kennisverruiming is niet voldoende. De meeste jongeren en volwassenen weten dat alcohol onder de 18 jaar niet is toegestaan; dat alcohol niet bevorderlijk is voor een goede gezondheid, de schoolprestaties negatief beïnvloedt evenals de negatieve effecten op de verkeersdeelname en het sociaal gedrag. Behalve het vergroten van kennis, zijn daarom ook het leren van vaardigheden en het veranderen van een houding van belang. Vaardigheden en houdingen in relatie tot alcohol zijn vrijwel altijd situatief bepaald. Wij richten ons daarom niet alleen op de jongeren zelf, maar ook op de omgeving waarin jongeren zich ophouden en waar ze in aanraking komen met alcohol.

We onderscheiden hierbij de volgende hoofddomeinen:

1. *ouders/privésituatie;*
2. *onderwijs/scholen;*
3. *alcoholverstrekkers (horeca, winkels, buurt- en dorpshuizen, (sport)verenigingen).*

Alleen een combinatie van de drie vormen van educatie (kennis, houding en vaardigheden), die consequent op meerdere domeinen wordt ingezet, draagt bij aan de gewenste gedragsverandering. Hoe wij onze educatieve rol oppakken staat in hoofdstuk 3.1 per domein weergegeven.

3.1 Ouders en de privésituatie

De eerste verantwoordelijkheid voor het opvoeden en opgroeien van kinderen ligt bij de ouders. Juist als het gaat om verantwoord alcoholgebruik. Veel ouders onderschatten het drinkgedrag van hun kinderen. Daarnaast onderschatten ouders zowel de negatieve - als ook de positieve kanten van hun invloed op het drinkgedrag van hun kinderen, zo blijkt uit onderzoek.

Directe bemoeienis met de opvoeding van kinderen door de lokale overheid is niet mogelijk, niet wenselijk en ook weinig effectief. Via externe veelal gedeeltelijk door gemeenten gesubsidieerde organisaties zoals het jongerenwerk, het onderwijs, het Centrum Jeugd en Gezin, de GGD en de verslavingszorg wordt de brug naar ouders wel geslagen

Landelijke preventie en voorlichting gericht op de thuissituatie vindt plaats via campagnes als "NIX 18". Als lokale overheid zien wij vooral een rol weggelegd als het gaat om het communiceren over de inzet van onze handhavingsactiviteiten op het gebied van alcoholmatiging.

3.2 Onderwijs

Het onderwijs/de school is een belangrijke vindplaats van jongeren. Voorts is het de plek waar professionals als taak hebben om naast overdracht van kennis ook oog te hebben voor de ontwikkeling van de schoolgaande jeugd. Tenslotte is het ook de plek waar contact met ouders mogelijk is.

Een ideale plek dus om aandacht te vestigen op een belangrijk maatschappelijk thema als het alcoholgebruik. Daarbij kiezen wij er voor om aansluiting en samenwerking te zoeken bij bestaande (les)programma's, taken en verantwoordelijkheden.

Dat kunnen wij doen door hierover via de Lokale Educatieve Agenda (LEA) met de schoolleiding nadere afspraken te maken.

De bestaande interventie programma's als "*de gezonde school*" (basis - en voortgezet onderwijs) en "*de gezonde school en genotmiddelen*" (voortgezet onderwijs) en specifiek voor de provincie Groningen "*Van 16 naar 18, Maklukzat*", zetten bij uitstek in op de combinatie van kennis, betrokkenheid en vaardigheden. Deze drie programma's brengen we daarom actief onder de aandacht van onze scholen.

De GGD is verantwoordelijk voor de uitvoering van de contactmomenten met jongeren binnen het onderwijs. De GGD wordt gevraagd om hier ook het alcoholgebruik onder jongeren bespreekbaar te maken. Met name het nieuwe contact moment 14+, dat in het schooljaar 2014/2015 wordt ingevoerd, biedt hiervoor aanvullende en goede mogelijkheden.

Het alcoholgebruik tijdens schoolfeesten, excursies en studiereizen zijn momenten waarop het gebruik onder scholieren, maar ook van docenten en begeleiders onderwerp van discussie is. Een goed schoolprogramma heeft hiervoor duidelijke regels opgesteld. In overleg met het onderwijs (via de LEA) zullen wij de basisscholen vragen hoe zij hier mee omgaan.

3.3 Alcoholverstrekkers

Onder alcoholverstrekkers wordt verstaan: de horeca, winkels, (sport)kantines en overige para commerciële instellingen als club-, buurt en dorpshuizen. Als gemeente hebben wij een formele handhavende en vergunningverlenende taak. Toch hebben deze organisaties zelf ook belang bij het voorkomen van (overmatig) drinkende jongeren en alle problemen die dat met zich mee brengt op gebied van overlast en beeldvorming. We bezien daarom mogelijkheden om meteen via voorlichting ook langs die lijn preventie boven handhaving te laten gaan. Hierbij kan worden gedacht aan verbindingen tussen handhaving en preventie bijvoorbeeld door bij de planning van educatie- en voorlichtingsactiviteiten aan te sluiten bij de handhaving en controlemaatregelen. In tijd, communicatie, doelgroep bepaling, e.d. zijn slimme combinaties mogelijk.

3.4 Concrete acties

In de bijlagen is een tabel opgenomen met de concrete educatieve acties die wij gaan uitvoeren. in samenhang met maatregelen omtrent regelgeving en handhaving.

4. Regelgeving

De DHW geeft gemeenten verschillende verordenende bevoegdheden (art. 4, 25a t/m d). Ook kan de burgemeester voorschriften verbinden aan ontheffingen op grond van artikel 35 van de DHW. Voor het voeren van een integraal alcoholbeleid is het van belang om een afweging te maken of en zo ja, op welke manier gebruik wordt gemaakt van de regelgevende bevoegdheid. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van regelgeving dat in het kader van dit PenH-plan in ieder geval toegepast kan worden.

In het licht van de drie hoofdthema's van dit plan (leeftijdsgrens 18+, rol ouders en verantwoorde alcoholverstrekking vanaf 18+) is nagedacht over welke regelgevende bevoegdheden een expliciete meerwaarde kunnen hebben bij het terugdringen van het alcoholgebruik en de daarmee samenhangende problematiek. Hierbij denken wij aan het stellen van voorwaarden bij de organisatie van evenementen en het vaststellen van schenktijden voor para-commerciële instellingen. Dit laatste is opgenomen in de "para-commerciële verordening gemeente Bedum". Op grond van artikel 4 van de DHW zijn gemeenten verplicht om regels te stellen omtrent (o.a.) de schenktijden voor para-commerciële rechtspersonen. Daaronder vallen bijvoorbeeld kantines van sportverenigingen, maar ook dorpshuizen. De schenktijden die in deze verordening zijn opgenomen, maken integraal onderdeel uit van dit PenH-plan.

5. Handhaving

De kern van handhaving is gebaseerd op de pijlers regelgeving, handhaving en educatie. De risicoanalyse bepaalt in welke mate op welke pijler wordt ingezet. De risicoanalyse is bedoeld om te bepalen *waar*, *wanneer* en *hoe* interventies het beste kunnen worden ingezet.

5.1 Handhavingsactiviteiten

Met de gewijzigde Drank- en Horecawet (per 1 januari 2013) is de gemeente toezichthouder geworden van de DHW. Handhaving hiervan is dus een nieuwe taak voor de gemeente. De geschetste handhavingsactiviteiten zijn gebaseerd op ervaringen van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), die voorheen de (landelijke) verantwoordelijk was voor de handhaving van de DHW. Daarnaast zijn deze gebaseerd op de ervaringen van gemeenten, zoals de DEAL-gemeenten, die afgelopen jaren (als pilotgemeente) ervaring hebben opgedaan met handhaving in het kader van de DHW. Op basis van hun ervaringen en inzichten is gekozen is voor een programmatische aanpak. Hierbij zijn de volgende stappen te onderscheiden:

1. verstrekkers (zogenaamde hotspots) inventariseren;
2. interventiestrategie bepalen;
3. uitvoeren van interventiestrategie;
4. effectmeting en evaluatie.

De gemeentelijke prioriteit ligt als het gaat om preventie en handhaving, bij het voorkomen van de problemen rondom alcoholverstrekking aan minderjarigen én het voorkomen van overmatig drinken onder jongvolwassenen. Deze doelstellingen sluiten aan bij de geldende bepalingen voortvloeiend uit de DHW, te weten artikel 20, (lid 1, 4 en 5) en artikel 45. Voorts zijn artikel 252 en 453 uit het Wetboek van Strafrecht van toepassing.

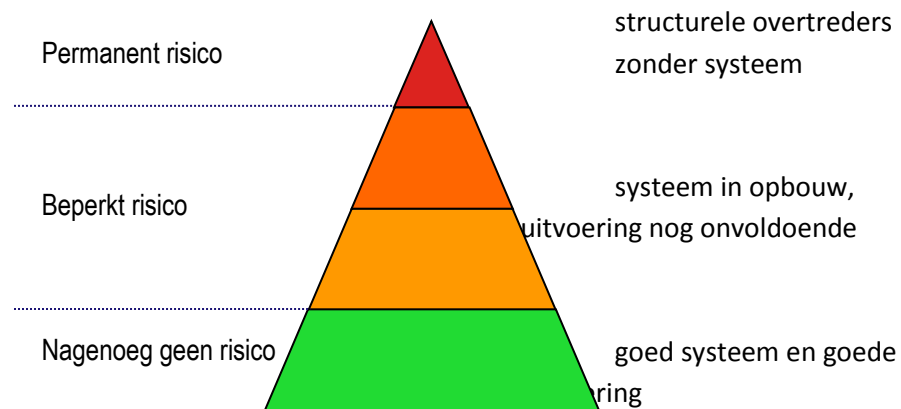
5.2 Verstrekkers (hotspots) inventariseren

“Hotspots” zijn alcoholverstrekkers waar jongeren (tot 25 jaar) in principe alcoholhoudende drank zouden kunnen kopen. Op basis van de risicoanalyse worden de hotspots vastgesteld. We onderscheidens:

- supermarkten- slijterijen- horeca- evenementen	}	professionals en structureel karakter
- (sport)kantines- jongerencentra- scholen- openbare ruimte		
	}	semi/non professionals en veelal tijdelijk

Per hotspot wordt de kans op overtreden in kaart gebracht. Die kans wordt bepaald op basis van kenmerken zoals deurbeleid, de toepassing van leeftijdscontrolesystemen, openingstijden, doelgroep en naleving.

Figuur 2, risico-piramide: laat zien hoe de verschillende typen verkopers wordt ingedeeld.

Per verstrekker wordt de volgende info verzameld:

- naam en adres bedrijf
- rechtspersoon
- openingstijden, data (voor evenementen)
- toegangsbeleid (indien bekend)
- doelgroep
- tijden waarop jongeren het bedrijf bezoeken
- nalevingshistorie
- bijzonderheden (veiligheid, bedrijfsfilosofie)
-

Extra aandacht wordt gevraagd voor evenementen. Er zal jaarlijks een overzicht worden opgesteld van evenementen die vallen onder de werkingssfeer van de DHW.

5.3 Interventiestrategie bepalen

Op basis van onder andere voorgaande informatie worden prioriteiten ten aanzien van het toezicht vastgesteld. Over het uitvoeren van de toezichttaken hebben wij binnen de veiligheidsregio Groningen regionaal afspraken gemaakt. In 2014 zal het inventariseren en registreren van de horeca centraal staan. Wij zullen met de DEAL-uitvoeringsorganisatie afspraken maken over het toezicht op de naleving van de DHW.

5.4 Uitvoeren van interventiestrategie

In het beschrijven van de interventiestrategie beperken we ons tot de inspecties met betrekking tot de leeftijdsgrens en dronkenschap. Voor het overige wordt verwezen naar het integrale schema in de bijlagen.

5.4.1 Controles

Doel van controles is nagaan of de regels worden nageleefd. Bij niet-naleving wordt een maatregel opgelegd en volgt een her-inspectie (binnen 2 maanden).

Communicatie kan het effect van de handhaving versterken. Het kan bijdragen aan een verhoogd nalevingsgedrag en een groter draagvlak voor eventuele maatregelen. Aangezien communicatie in dit plan vooral een educatief (uitleggen regels) en persuasief (overtuigen/aanzetten tot betere naleving) doel heeft, is dit verder uitgewerkt in het hoofdstuk drie van dit P&H-plan.

Sanctiestrategie

De afhandeling van de geconstateerde overtredingen voor leeftijdsgrenzen en dronkenschap zal plaatsvinden volgens het volgende handhavings-stappenplan (*zie bijlage 2 met uitgewerkt voorbeeld*)

1^e overtreding

-
-

2^e overtreding (binnen 1 jaar)

-
-

3^e overtreding (binnen 1 jaar)

-
-

5.5 Effectmeting en evaluatie

Het effect van de interventiestrategie wordt gemeten aan de hand van rapportages en het jaarverslag van de toezichthoudende DEAL-werkorganisatie.

6. Uitvoeringsaspecten

In de vorige hoofdstukken zijn de verplichtingen, kaders, mogelijkheden en plannen voor een effectieve uitvoering van de DHW uiteengezet.

Zoals eerder geschetst werkt alcoholbeleid het beste als gelijktijdig op meerdere pijlers wordt ingezet. Dat impliceert ook dat er in de uitvoering meerdere partners betrokken zijn. Hieronder een beschrijving van de belangrijkste samenwerkingspartners.

6.1 Samenwerking met externe partners

Op een integraal dossier als het alcoholbeleid is samenwerking essentieel voor een goede uitvoering. De volgende partners en de bijbehorende activiteiten zijn daarbij concreet in beeld:

Onderwijs Bestuurlijk overleg (via de Lokale Educatieve Agenda). Inzet preventieactiviteiten via maatschappelijke organisaties, informatievoorziening richting ouders, schoolveiligheidsplan.

Politie Veiligheid tijdens inspecties en eventuele samenwerking met betrekking tot de aanpak van doortappen vanuit het Wetboek van Strafrecht en openbare dronkenschap (artikel 252 resp. 453). De handhaving van het verbod op het bezit van alcohol in de openbare ruimte kan behalve door BOA's ook door de politie uitgevoerd. De politie geeft eveneens HALT-verwijzingen af bij overtredingen.

Ondernemers/verenigingen Nalevingscommunicatie, samenwerking bij evenementen, Training personeel/vrijwilligers, nadere vrijwillige afspraken met sportverenigingen en buurthuizen.

Gezondheids-Organisaties Partners als de GGD en de Instellingen voor verslavingszorg zijn belangrijk bij de uitvoering en ontwikkeling van educatieve interventies.

6.2 Coördinatie vanuit integraal DHW-team

De coördinatie van de uitvoering van dit plan ligt bij een samengesteld team van medewerkers van de verschillende afdelingen zoals: OOV, Volksgezondheid/jeugd, Vergunningverlening en Toezicht.

In de bijlage is een schematisch overzicht van de maatregelen per beleidspijler opgenomen. Uitgangspunt van dit plan is dat per setting zoveel mogelijk combinaties worden gemaakt van elementen de verschillende pijlers die elkaar versterken. Op deze wijze ontstaat een optimale matrix van maatregelen en activiteiten per pijler.

Bijlage 1: Schematisch overzicht maatregelen per beleidspijler

Setting	Handhaving	Regelgeving	Educatie
Detailhandel	-Toezicht leeftijdsgrenzen -Three strikes out	-DHW	- Nalevings-communicatie - Training caissières - Communicatie over DHW en alcoholregels
Horeca/ evenementen	-Toezicht leeftijdsgrenzen -Toezicht doorschenken -Handhavingsstappenplan - Toezicht naleving dhw regels - Alcoholbezit voor publiek toegankelijke plaatsen	- Aanvullende eisen tav ontheffing DHW bij evenementen - Happy hours beperken - Horecaconvenant -Paracommerciele verordening 2013	-Nalevings-communicatie -Training barpersoneel - Communicatie over DHW en alcoholregels (tijdens vooroverleg)
Thuis/ouders	- Hokken en Keten	-Bouwbesluit -Brandveiligheid -DHW	-Alcoholopvoeding -Uitgaansopvoeding - Communicatie over DHW en alcoholregels in buurt en clubhuizen en tijdens ouderavonden op school BO en VO. Burgemeesters brief
Sport/ Jongerencentra	-Toezicht leeftijdsgrenzen -Toezicht doorschenken -Handhavingsstappenplan	Schenktijden beperken. Para-commerciële verordening sinds 2013	-Training barvrijwilligers -Nalevings-communicatie - Communicatie over DHW en alcoholregels
Scholen		Overleg over interne regels op school	- Overleg scholen over alcoholvoorlichting aan ouders - Communicatie over DHW en alcoholregels
Openbare ruimte	Toezicht openbare dronkenschap/ alcoholbezit -18 in de openbare ruimte	- APV - DHW	Campagne (Jongerencampagne Van 16 naar 18? Maklukzat!, regie GGD)

Bijlage 2: Handhavingstappen

1^e overtreding

- Waarschuwen mondeling/schriftelijk naar aanleiding van de geconstateerde overtreding.
- Uitleg over te nemen maatregelen ter voorkoming overtreding (toegangscontrole, leeftijds-herkenningssysteem realiseren binnen 2 weken)
- Voorlichting over sanctioneringsbeleid bij herhaalde overtreding binnen 1 jaar.
- Voor de paracommercie zal een alternatieve sanctiemogelijkheid worden geboden in de vorm van een door de gemeente goedgekeurde training barcode/IVA.

2^e overtreding (binnen 1 jaar)

- Bestuurlijke boete opleggen aan desbetreffend verkooppunt.
- Hoogte van de boete is vastgelegd in het Besluit Bestuurlijke Boete Drank- en Horecawet.

3^e overtreding (binnen 1 jaar)

- Opnieuw een bestuurlijke boete met waarschuwingsbrief waarin gewezen wordt op mogelijke intrekking DHW-vergunning of tijdelijke ontzegging alcoholverkoop
- Aanvullende maatregelen
- Intrekking of schorsen van de DHW-vergunning of ontzegging alcoholverkoop voor maximaal 12 weken.